

att öfverträdelse af dessa bestämmelser straffas enligt strafflagens kap. 7, § 3.

I händelse af bifall härtill hemställes vördsamt att vederbörande utskott ville vidtaga erforderliga redaktionella ändringar.

Stockholm den 26 januari 1912.

J. A. Ingvarsson.

Nr 142.

Af herr **Carlsson** i Frosterud, *om upphäfvande af stadgandet i 6 §, 3 mom. i förordningen angående försäljning af vin och öl.*

I motion nr 83 vid 1910 års riksdag anförde jag:

Bland de förslag, som på sin tid af kommittén för revision af gällande stadganden angående försäljning af vin och maldrycker i dess utlåtande af 23 maj 1900 framlades, har knappast något varit mera omtvistadt än det, som sedan inflöt i kungl. förordningen angående försäljning af vin och öl den 5 juni 1905 § 6, mom. 3, hvilket lyder: »Mottager någon i sitt hem emot betalning gäster till bespisning vid slutet bord, må han, därest aftal om bespisning träffats för en tid af minst en vecka, utan särskildt tillstånd till gästerna vid deras måltider utskänka öl.»

Kommitterade själfva sade sig icke ha blundat för den fara, som kunde ligga i missbruk af en dylik, en hvar som har eget hem tillerkänd, utskänkningsrätt; men kommittéerade trodde sig ha uppställt tillräckliga garantier mot sådana missbruk »genom den snäfva begränsning af rättigheten som stadgats, samt genom den konungens befallningshafvande tillerkända

makt att förbjuda sådan utskänkings fortsättande, då utskänkningen befinnes ske i större omfattning eller på annat sätt än därmed afses».

Då ärendet förelades 1905 års riksdag, frambar herr Matsson i Grafås i motion i Andra kammaren åtskilliga välgrundade betänkligheter mot förslaget. »Man kan», heter det i motionen, »ha anledning frukta att, om detta moment oförändradt antages, det kan komma att tjäna helt andra syften. De i nämnda moment förekommande beteckningarna »hem» och »slutet bord» synas nämligen påkalla närmare definiering, såframt de ej skola ge rum åt en mängtydighet, som kan göra rättsskipningen på detta område i viss mån osäker. En barack för vägarbetare, en skogsarbetarekoja eller s. k. inneboendes uppehållsort, ja, t. o. m. en trädgård, torde man med hänsyn till ifrågavarande moment stundom vilja inrymma i begreppet hem; och »slutet bord» är en för vanligt språkbruk så främmande beteckning, att man kan känna sig något oviss om dess betydelse.»

Vid ärendets behandling i Andra kammaren gjordes från sakkunnigt håll många tungt vägande eriuringar mot bestämmelsen i fråga.

Så framhöll herr Sjö, med instämmande af flera kammarledamöter, bl. a., att härigenom skulle skapas ett kryphål, som förvisso komme att i stor omfattning begagnas. Icke ens en anmälan behöfde göras såsom i fråga om försäljning af svagdricka och alkoholfria drycker.

Under debatten i kammaren yttrade sig vidare herr Bergendahl, som sade sig hysa stora betänkligheter mot förslaget. Det pålade ordningsmakten en uppgift, som den nästan omöjliga kunde fylla. »Jag har knappast läst en författning, som inbjuder så till lagöfverträdelser som just denna», förklarade herr Bergendahl med instämmande af flere kammarledamöter.

Herr Widén erinrade, att äfven åtskilliga Konungens befallningshafvande hade yttrat sig mot den föreslagna bestämmelsen, och herr Widén trodde, att anledning ej funnes att intaga en sådan nyhet i lagen. Och här vore ej fråga om att frigifva utskänkning af svagdricka utan af öl, hvarjämte, då svagdricksutskänkningen frigåfves, behofvet af en sådan bestämmelse som den åsyftade voro ringa. Herr Widén trodde vidare, att det låge en stor fara i förslaget och att särskildt de, som ha med ordningsmakten att göra, skulle betacka sig för detsamma. Herr Widén framhöll ock, att de, som inackorderade sig för en vecka, ofta komma att gå sin väg efter första dagen.

Alla de sålunda från skilda håll framförda farhågorna ha i rikligt mått besannats. Bestämmelserna om »eget hem» och »slutet bord» öfverträdas ofta så, att däraf skapas verkliga restaurationer, där öl utskänkes

ej blott åt »inackorderade», utan ock åt snart sagdt hvem som helst och där ackordsuppgörelsen för en vecka blifver en bestämmelse endast på papperet. Ej alltför sällan sker ock ölutskänknigen äfven utan samband med måltid, hvarigenom dessa »egna hem» blifva verkliga ölutskänkningsställen, men i regel utan den nödvändiga kontroll sådana med tillstånd äro underkastade. Den ordningsmakten medgifna rätten att kontrollera dessa ölutskänkningsställen kan sällan med nödig effekt tillämpas. Är det i allmänhet svårt att få bevisning i fråga om öfverträdelser af utskänkningslagarna, så äro svårigheterna här mångdubblade. Först när utskänknigen medför oordningar utanför lokalerna komma i regel oegentligheterna till ordningsmaktens kännedom. Och ej så sällan uppstå dylika utskänkningsställen på platser, där ingen ordningsmakt finnes nära till hands. Söka de kommunala myndigheterna ingripa och lyckas med ordningsmaktens tillhjälp få förbud för innehafvaren af en sådan utskänkningslokal att fortsätta rörelsen, så anställs blott en tjänstflicka, som förestår inackorderingen, och olagligheterna fortsätta.

Det finnes synbarligen ingen annan utväg att undgå dessa oegentligheter, än att i detta fall återgå till de bestämmelser, som vore gällande före 1 januari 1906, eller att äfven sådan utskänkning af öl, hvarom här är fråga, göres beroende af de kommunala myndigheternas medgifvande. Dessa, som alltid äga nödig person- och lokalkännedom och kunna bedöma behovet af sådan utskänkning, skola helt visst icke, där sådant behof verkligen förefinnes och mot person eller lokal ingen befogad anmärkning kan göras, vägra sitt medgifvande.

På grund häraf yrkade jag, att Riksdagen måtte för sin del besluta, att § 6 mom. 3 i kungl. förordningen angående försäljningen af vin och öl den 9 juni 1905 måtte ur förordningen utgå.

Lagutskottet, som fann att här ifrågavarande stadgande lämnade rum för åtskilliga anmärkningar och att vunnen erfarenhet ådagalagt, att ifrågavarande rättighet visat sig leda till missbruk och oordningar, föreslog, att Riksdagen måtte i skrifvelse till Kungl. Maj:t anhålla om utredning i hvad mån ändring beträffande nämnda lagrum bör ske samt för Riksdagen framlägga det förslag, hvartill utredningen kunnat föranleda.

Andra kammaren biföll utan debatt utskottets förslag, medan Första kammaren följde ett par af sina reservanter i utskottet och afslog skrifvelseförslag.

För min del har jag ingen anledning frångå min tidigare hysta uppfattning, att frågan är synnerligen enkel och lämpligast löses genom att den 1905 införda bestämmelsen ur förordningen utgår.

På grund häraf hemställer jag,

att Riksdagen för sin del beslutar, att § 6 mom. 3
i kungl. förordningen angående försäljning af vin och
öl af den 9 juni 1905 skall ur förordningen utgå.

Stockholm den 26 januari 1912.

L. J. Carlsson.
